

Sångpostillan - Sjuttonde söndagen efter Trefaldighet

Bidrag från Bengt Pleijel
2011-02-27
Senast uppdaterad 2021-09-20

Sjuttonde söndagen efter Trefaldighet

Dagens bön: Låt oss be om nåden att i allt kunna tjäna Gud.

Tystnad.

O Gud, du som ensam är vårt hopp och vår styrka –
ge oss nåd att göra din vilja, så att vi kan tjäna dig i tanke, ord och handling.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre och Gud, som med dig, Fader,
och den helige Ande lever och råder från evighet till evighet.

Dagens budskap:

Rik inför Gud 2 Mos 32:1-4, 30-35, 1 Joh 2:15-17, Matteus 6:19-24, Psalt 49:-6-12.

Läs gärna först dessa texter, lugnt och begründande. Gå sedan till predikan.

Dagens sång: Så tag nu mina händer … Sv Psalm 277:1-3 .

Texten skrevs av den tysk-baltiska läraren Julie Hausmann 1862. Biskop J.A. (Johan Alfred) Eklund i Karlstad översatte och bearbetade den 1917. Musiken skrevs av Friedrich Silcher 1842. Han var director musices i Tübingen.

Vill du höra Anne-Mette Pleijel Johnsson läsa? Klicka här...

Dagens predikan: INLEDNING:

Temat för denna söndag är RIK INFÖR GUD. Den gammaltestamentliga texten tar oss till en tragisk händelse under Israels ökenvandring. Gud hade fört dem ut ur Egypten. Han hade slösat sin godhet och sina rikedomar över Israels barn. När de kommer till Sinai går Mose upp på berget för att möta Herren och ta emot de tio budorden. När han dröjer blir folket otåligt. Varför dröjer Mose så länge? Och var finns Gud?

När Gud dröjer går de till Aron, Moses bror, och säger: Gör oss en gud som kan gå framför oss!

Underligt nog går Aron med på det. Alla fick lämna sina guldringar till Aron, inte bara kvinnor och döttrar utan även sönerna. Vilka moderna gossar som hade guldringar i öronen!

Så göt Aron en guldkalv och alla ropade: Detta, Israel, är din Gud, som har fört dig ut ur Egypten. Så började dansen kring guldkalven.

Varför får vi läsa denna text som handlar om vad Guds folk gjorde då? Ska vi fråga om vi inne i våra fromma församlingar gör oss våra egna gudar som vi dansar runt. Dessa gudar kan roa oss och se till att vi inte dör av tråkighet. Men när nöden kommer och när döden hälsar på är de alldeles maktlösa.

När Mose kommer ned från berget och ser vad de gör blir han alldeles förskräckt: Ack, detta folk har begått en stor synd. De har gjort sig en gud av guld. Men förlåt dem nu deras synd. Vill du inte göra det, så utplåna mig ur boken som du skriver i.

Här ser vi en man som ser vad folk omkring honom har gjort. De har gjort förskräckliga saker. De har gjort onda ting. De har syndat mot Gud. Och han säger: förlåt dem .. Ja, här ser vi en man som har en sådan omsorg om sitt folk att han säger att han vill bli struken ur Livets bok och att hans namn skall utplånas om det kan hjälpa dem. (jfr Rom 9:1-3).

Vilken omsorg! Vilken kärlek! vilken nöd! Har vi bråkdelen av denna medkänsla. Vad säger vi om människor omkring oss? De är obotfärdiga. De får skylla sig själva. Eller säger jag: Släng ut mig ur din gemenskap om det kan hjälpa dem. Låt alla välsignelser från mig till dem. Utplåna mig ur livets bok, bara du vill föra min familj, mina barn, mina vänner till Kristus.

När vi ber så får vi inte vad vi ber om. Gud tillåter inte att någon går bort från honom för att någon annan skall komma till honom. är bara en person som Gud tillät att han fick inta en annan människas plats. Det är JESUS. Straffet var lagt på honom, för att vi skulle få frid, och genom hans sår blir vi helade (Jes 53: 5).

Dagens epistel från 1 Joh 2:15-17, varnar oss för en farlig fiende som kallas ”världen”. Det är inte den Guds skapelse med blommor och bin och töser och gossar och en massa annat fint, som vi bor i. Världen är här en idémakt, som suger in oss människor i sitt tänkesätt. Att älska världen är att ha sitt hjärta i det som är Gud emot. När världen är i mig älskar jag för att FÅ. Få del av dess njutningar, dess ära och glans. Om jag har mitt hjärta i världen kommer världen in i mitt hjärta.

Men om Faderns kärlek är i mig så har jag en kraft inom mig – i mitt hjärta – att älska Guds förlorade söner och döttrar i världen. Älska dem bort från den onda makt som heter världen och som trollbinder dem. Antingen vill jag dela synden med syndaren. Eller också rädda syndaren från synden.

ATT BLI SAMLARE AV HIMMELSKA SKATTER

Uppmuntrar Jesus oss att bli i dagens evangelium från Matteus 6:19-24

Samla inte skatter här på jorden, där mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. Samla skatter i himlen, där varken mal eller mask förstör och inga tjuvar bryter sig in och stjälar. Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.

Kroppens lampa är ögat. Om ditt öga är ogrumlat får hela din kropp ljus, men om ditt öga är fördärvat blir det mörkt i hela din kropp. Om nu ljuset inom dig är mörker, hur djupt blir då inte mörkret.

Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han att hata den ene och älska den andre eller att hålla fast vid den ene och inte bry sig om den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon.

Vi läser Sv Psalm 277 vers 1

Så tag nu mina händer och led du mig,
att saligt hem jag länder, o Gud, till dig.
Ditt barn i nåd ledsaga, min väg är svår;
jag vill ett steg ej taga, där du ej går.

Det här är en psalm som varit mycket älskad, särskilt av dem bland oss som är något äldre än dem som är yngre. När man hamnar i situationer då allt känns tungt och man måste säga: ”Min väg är svår” då har man i den här psalmen upptäckt en viktigt lyftkraft. Svårigheterna man hamnat i hade ofta sin orsak i att man försökte klara sitt liv utan Gud. När man klippte av kontakten med elledningen blev det mörkt. Och kallt. Man famlade fram och huttrade och tyckte allt var jobbigt. Men nöden drev mig till Gud, man ropade och bad: ”Överge mig inte, Herre, tröttna inte på mig”. Man sträckte sina händer mot Gud och sa: Så tag nu mina händer och led du mig, att saligt hem jag länder, o Gud, till dig.

Ordet ”länder” (saligt hem jag länder) är lite gammaldags trevligt. Betyder ju att jag anländer, eller varför inte landar. Om du känner, att du vill sprängas sönder av alla bekymmer och flyga i luften av all ilska, så kan du upptäcka något mycket viktigt, om du lagt dina händer i Guds händer: Han håller i dig så att du landar i himlen (saligt hem jag länder). Julie skrev den här psalmen på 1800-talet och Johan Alfred översatte den från tyska år 1917. Och den som givit oss texten från Bergspredikan heter Jesus.

Jesus talar om vad som kan få oss att alldeles tappa förtröstan på Gud. Det är att samla skatter på jorden. Det är som tyngder i detta. De bara drar oss neråt. Jesus har en sådan kärlek till oss när han säger: Samla inte skatter på jorden.

Vad är det för farligt med skatter? De som vunnit några miljoner på Lotto eller Postkod vet det. Ena dagen hände detta: 13 miljoner skattefritt. Resultatet kom så småningom: man blev alldeles kollrig av det. Fullständigt fixerad.

Människan har alltid längtat efter rikedomar, helst arbetsbefriad inkomst som plötsligt dyker ned i plånboken. Varför inte ett litet Nobelpris? På Jesu tid drömde man också om rikedomar. Den som var rik på Jesu tid hade inte sina rikedomar i pengar. Aktier var inte uppfunna. Picasso och van Gogh hade inte målat några dyrbara tavlor. Man skaffade sig i stället fina mattor och man skaffade sig juveler och ädelstenar. Blev det dåliga tider plockade man fram några dyrbarheter ur skattkistan. Det var dåtidens Folksam och Länsförsäkringar. Nu menar Jesus att detta var en dålig försäkring. Allt jordiskt står under förgängelse hänvisar Jesus till att mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. Här på jorden finns de små skadedjuren, mal och mask. De går inte förbi de dyrbara mattorna. Och här finns tjuvarna. Får de tag i juvelerna, står man där sedan utfattig.

Vad betyder detta för oss? Det kan vara lätt att ta de här orden och börja moralisera och skuldbelägga oss och andra för materialism och standardjakt och hagalenskap, allt det där som fångar oss människor.

Ja, man kan ta Jesu ord och låta dem ge oss dåligt samvete. Kanske det kan vara nyttigt. Men det är inte säkert att vi då kommer åt grundsjukan i våra liv. Grundsjukan är inte att vi äger en del ting och kanske gläder oss över dem. Grundsjukan är vår dåliga självförtroende. Sakerna vi äger använder vi därför för att skapa lite större glans åt oss själva. Har jag finare titel än andra finare bil, finare betyg, finare saker, då blir jag uppfylld av mig själv. Jag är nånting. Grundsjukan i att vilja HA är att vilja VA. Pengar, fina saker ger makt och inflytande. Folk är så dumma att de (vi?) kryper för en fin titel. Kan man skryta över att man känner en kändis så stiger man i både egnas och andras ögon.

Frågan är vad jag förankrar mitt liv vid. Är jag förankrad i allt det yttre blir jag så lätt yttlig, osäker och otrygg. Jag blir ängslig för de stora bekymren: mal och mask. Och för de stora bekymren: tjuvarna som tar ifrån mig vad jag äger. Och till tjuvarna hör ju mästartjuvarna Sorgen, Sjukdomen, Döden.

När jag förankrar mitt liv i vad jag äger och har, glömmer jag människor omkring mig. Jag ser dem inte. Jag går förbi dem. Även de ädla gärningarna, som jag ibland gör mot de små och svaga, tjänar till att framhäva mig själv.

Ja, det är verkligen lätt att gå vilse. Man tappar, om inte fotfästet, så i alla fall handfästet. Händerna griper efter prylar och saker och så fastnar man i sådant som bara drar mig neråt. Man ramlar ner i situationer där man bara suckar ”min väg är svår”. Vi behöver stanna till ett tag och verkligen lägga in vårt hjärta i den här bönen, som vi nu sjunger:

Så tag nu mina händer och led du mig att saligt hem jag länder, o Gud, till dig. Ditt barn i nåd ledsaga, min väg är svår; jag vill ett steg ej taga, där du ej går.

Vi läser Sv Psalm 277 vers 2:

Ja, låt mitt arma hjärta en gång få ro,
åt dig i fröjd och smärta sig helt förtro;
och låt ditt barn sig luta intill ditt bröst
och sina ögon sluta och finna tröst.

Här sjunger vi om vårt arma hjärta. Skatterna på jorden gör hjärtat ängsligt. Och kallt. Jag blir så lätt bunden, ängslig, självupptåg. Jesus har ett recept för dessa hjärtbesvär. Han säger: Samla skatter i himlen, där varken mal eller mask förstör och inga tjuvar bryter sig in och stjälar. Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.

Vi får samla skatter i himlen. Mitt hjärta, mitt inre, blir varmt och mjukt och klappar lyckligt av sådana skatter.

Skatten, som vi ska samla i himlen, vad är det? Är det inte Jesus själv, hans ord, hans liv, hans kärlek. Två gånger i högmässan uppmanas vi att upplyfta våra hjärtan. När evangelietexten läses och när vi firar nattvarden.

Jag låter mig fyllas av hans ord, hans kärlek, hans liv. Bär jag detta i mitt inre har jag ett stycke av evigheten i mig. Jag förankrar mitt liv vid det som består, då allting annat förgår. Jag stannar till och får andas in den livsluft av bekymmersfrihet som Jesus förmedlar i Bergspredikan. Jag hittar något som hjälper mig när allt bara blir jobbigt. Julie, som skrivit psalmen, uttrycker den hemligheten: åt dig i fröjd och smärta sig helt förtro;

Skatten i himlen är kanske också människor jag möter. Jag får upptäcka vilka skatter de är. När jag själv dragits in i Jesu kärlek talar jag se dem med Jesu ögon. Mina öron får lyssna till deras nöd. Min mun får tala om Honom som vunnit mitt hjärta och som vill älska sig fram också till dem. Mina händer får dra dem in i himmelrikets kraft.

Mina tillgångar här på jorden skall jag inte samla. Jag skall använda dem. Och använda dem så att det blir många skatter i himlen.

Vi sjunger vers 2: Ja, låt mitt arma hjärta en gång få ro, åt dig i fröjd och smärta sig helt förtro; och låt ditt barn sig luta intill ditt bröst och sina ögon sluta och finna tröst.

Vi läser Sv. Psalm 277 vers 3-:

Får jag ej strax förnimma ditt starka stöd,
jag ser dock målet glimma ur natt och nöd.
Så tag då mina händer, och led du mig,
att saligt hem jag länder, o Gud, till dig.

Både Julie som skrivit psalmen och Jesus som gett oss Bergspredikan talar om våra ögon. Jag ser dock målet glimma, säger Julie. Jesus har några viktiga ord om ögat att ge oss idag. Kroppens lampa är ögat. Om ditt öga är ogrumlat får hela din kropp ljus, säger Jesus först. En märklig bild. Ögat är ju inte en lampa som kastar ljus omkring mig eller in i mig. Men där ögat fungerar blir det ljus. Där ögat är ogrumlat, friskt, så får det betydelse för hela kroppen. Mina fötter vet var de kan gå. Mina händer kan stå av fjärrkontrollen. Jag blir medveten om det som rör sig omkring mig. Men det kan vara så att ögat är grumlat. Vad händer då? Om ögat är fördärvat, säger Jesus, blir det mörkt i hela din kropp. Då famlar jag fram i blindhet. Jag kan inte springa, inte köra bil, inte se på TV.

Men när Jesus tar upp detta, är det inte bara denna enkla sanning han vill förmedla.. Ögonen kan vara alldeles friska, jag ser, men vad släpper jag in. Genom det jag ser släpper jag in så mycket mörker, så mycket snuskigt och fult. Mörkret tränger djupt in i hela min varelse och allt det lägger sig som ett mörkt hinder för det viktigaste av allt. Jag blir alldeles blind för det som är det väsentligaste av allt: Att söka livet med Gud. Jag tappar målet för mitt liv. Paulus talar på ett ställe att hjärtat har ögon, han syftar på det inre seendet. Lina Sandell talar om att hjärtat har öron, upplåt du vårt hjärtas öra … Episteln säger att världen använder kroppen, ögat, ägodelarna som inkörspport för det onda för att dra oss bort från Gud.

Jesus vill tala allvar med oss om vårt förhållande till Gud. Det finns ett inre seende och det finns ett inre hörande. Men hjärtats

öga kan vara blint och hjärtats öra överröstas av allt decibel som bullrar. Jag ser inte Gud, jag hör inte Gud. Och den värsta följden av det blir att vi inte ser människor i vår närhet. En blind lever i ständigt mörker. Men också en seende kan leva i ständigt mörker. Jag ser inte min broder, min syster, mina barn, min granne, dem som är alldeles nära mig. Herre, när såg vi dig. Vad kusligt det är med självbedrägeri.

Men så händer det något då vi rör vid Guds händer och Guds händer rör vid oss. När Gud får leda, öppnas vårt inre öga och våra öron. Och det märkliga är att Julie som skrivit psalmsversen upptäckte livets mål och mening när det var som mest nöd och allt kändes nattsvart: jag ser DOCK målet glimma ur natt och nöd. Här ligger hemligheter och väntar på att bli upptäckta av oss.

Vi sjunger vers 3:

Får jag ej strax förnimma ditt starka stöd, jag ser dock målet glimma ur natt och nöd. Så tag då mina händer, och led du mig, att saligt hem jag länder, o Gud, till dig.

Du ordbrukare! Berätta!
Begrunda!
Be! Lovad vare du, Herre, som med ditt ord
tröstar,
lär,
förmanar
och varnar oss.
Din helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan
att vi icke må vara glömska hörare
utan dagligen växa till i tro, hopp och kärlek
och varda saliga
genom tron på Jesus Kristus, vår Herre.